

kteřá má býti jasná. Kniha jest velice pěkně komentována a obsahuje veškerý příslušné prameny. Příklady a vzorce velice poslouží praxi, tím spíše, že prováděny jsou soudcem. dnk.

Dávka z majetku a přírůstku na majetku. Část II. Vydal dr. Bel. Fux za pomoci dra Fr. Lorenze. — Komentovaných zákonů československé republiky, sv. I. B. — V Praze 1924. — Svazek tento jest pokračováním velkého komentáře, který vyšel před dvěma roky a k němuž bylo nutně zapotřebí doplňku, jelikož za tuto dobu nahromadila se v oboru dávky majetkové značná látka nová. Cena této příručky spočívá hlavně v přehledu změn a doplňků a účelném uspořádání látky. Mnoho příkladů osvětlí komplikovaný postup při výpočtu dávky a její slev, zejména vlivem zákona ze dne 21. prosince 1923, č. 6 Sb. z. a n. z roku 1924. —á—

Václav Vojtíšek: Radnice staroměstská v Praze. O jejím významu a památkách. S podporou min. škol. a uar. osv. Praha 1923. A. B. Černý. 8°. 149 str., 16. příl. — I kdyby šlo pouze učiniti zmínku o deskriptivní části této knihy, v níž se popisují radniční pamětnosti, bylo by nutno tak učiniti, tím však spíše, když spis zabývá se vývojem radnice, kolem níž od počátku našich měst se kupí celý život městský. Zároveň úsilí měšťanů dosíci vlastního radničního domu je těsně spjato se zápasem o městskou samosprávu a tak radnice stává se vlastně programem celého boje, který se rozvíjí již od konce stol. XIII. Ale staroměstská radnice pražská měla osudy přece poněkud jiné, odchylné od vývoje radních domů v německých i ostatních městech: stala se středem národního života od dob válek husitských a s ním prošla politickými dějinami českého státu od radostných chvil jako hrdého manifestu z 3. dubna 1420 proti koncilu kostnickému, prohlášení kompaktát i volby Jiříka za krále, až po smutné okamžiky pohynutí českého vzdoru proti panovníkům, kdy viděla nejen popravu Jana Roháče z Dubé, odnětí samosprávy po zlomení odboje šmalkaldského, nýbrž i krvavou hekatombu 21. června 1621. A v nové době opět k ní se soustřeďovaly snahy po samostatnosti státní, třebaže v posledních letech světové války nedovedly vůdčí jejich osobnosti pochopiti, kde je jejich pravé místo, až do 14. listopadu 1918, kdy nový správní sbor s drem Šamalem v čele převzal řízení hlavního města. Konečně osudem bylo jí práno státi se středem Velké Prahy a tak uskutečnil se dávný program soustřediti v ní hospodářský život všech měst pražských, cíl, který byl sledován již od pol. století XIV., kdy na kratší dobu poprvé splýnula v ní správa Starého i Nového města. Tak radnice staroměstská svůj význam stupňovala i důležitostí hospodářskou a o všem tom, vedle podrobného popisu radničních památek, dočtete se v této knize, kterou autor jistě pracoval chutí, takže je průvodcem po rozmanitých otázkách městského života našeho. Ča.

Dr. Zd. V. Tobolka: Počátky dělnického hnutí v Čechách. Ústřední dělnické knihk. a nakl. (A. Svěcený). Praha 1923. Kč 6.—. Autor promlouvá v deseti kapitolách o vzniku dělnického hnutí u nás. Dělnické hnutí sledujeme na poměru tiskařů kartounů se zaměstnavatelstvem. Příznaky dělnické otázky jeví se právě nejlépe na tiskařích kartounů, protože bavlnářský průmysl a barvení kartounů u nás zapustily záhy své. Příznaky dělnické otázky jeví se právě nejlépe na tiskařích kartounů, protože bavlnářský průmysl a barvení kartounů u nás zapustily záhy své kořeny a vyrostly netušenou měrou. — V roce 1763 zřízena první továrna na kartouny, náležející hr. Kinskému, a po ní přicházely hustě další, tak že na začátku XIX. stol. má již samotná Praha 14 továren. Tímto velkým rozmachem začíná současně boj zaměstnanců těchto továren se zaměstnavateli, s kapitálem. Dle líčení Tobolkova byly poměry dělnictva velmi zlé: pracovní doba dlouhá, práce nepatrně honorovaná, pracovaly ženy, pracovaly děti, před osmačtyřicátým rokem se nikdo o dělníka k práci trvale neschopného, onemocnělého neb nezaměstnaného ne-